

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(875)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Rodziny
i Polityki Społecznej (81.),
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (104.)
oraz Komisji Ustawodawczej (189.)
w dniu 6 maja 2009 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 492).

(Początek posiedzenia o godzinie 14 minut 05)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Ustawodawczej Piotr Zientarski)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dzień dobry, witam serdecznie na wspólnym posiedzeniu trzech komisji: Komisji Ustawodawczej, Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisji Rodziny i Polityki Społecznej.

(Głos z sali: Jest już pan rzecznik.)

Serdecznie witamy zaproszonych gości: pana rzecznika praw dziecka, panią mecenas z Naczelnej Rady Adwokackiej oraz przedstawicieli innych instytucji, którzy przybyli na to posiedzenie.

Przedmiotem naszego posiedzenia jest pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka oraz niektórych innych ustaw; druk senacki nr 492.

Bardzo proszę panią mecenas z Biura Legislacyjnego... Ale zanim to nastąpi, udzielam głosu panu przewodniczącemu Mieczysławowi Augustynowi.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Mieczysław Augustyn:

Proszę państwa, jestem reprezentantem wnioskodawców, ponieważ jest to inicjatywa senacka.

Projekt dotyczący tych przepisów, tych zmian był już rozpatrywany zarówno przez nasze połączone komisje, jak i przez całą Izbę, ponieważ zawierał się w pakiecie zmian dotyczących ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka, który była rozpatrywany 24 października 2008 r. Ale wówczas, gdy stałem przed Sejmem, usłyszałem, że w opinii tamtejszego Biura Legislacyjnego, a także w opinii większości członków komisji sejmowej wychodzimy w tej nowelizacji poza przedłożenie sejmowe. Pojawiła się od razu sugestia, by złożyć odpowiednią inicjatywę legislacyjną w odrębnym trybie.

Jest to inicjatywa, która została uzgodniona dosyć szeroko, zarówno z rzecznikiem praw dziecka, jak i z klubami parlamentarnymi, oraz uzyskała sporą aprobatę, jako że obie izby, rozpatrując doroczne sprawozdania rzecznika praw dziecka, wielokrotnie podkreślały, że nieskuteczność jego działań związana jest, między innymi, z bardzo niewielkimi uprawnieniami, którymi dysponuje rzecznik. Tamta poprzednia nowelizacja poszerzała możliwości działania rzecznika, tutaj proponujemy zrobić następny krok. Mianowicie ta regulacja zwiększa kompetencje rzecznika praw dziecka

poprzez nadanie mu uprawnień do występowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz występowania do Sądu Najwyższego o wyjaśnienie przepisów prawnych, a także składania kasacji, skarg kasacyjnych. W tym celu przewidziano zmiany w przepisach następujących ustaw: kodeks postępowania cywilnego, kodeks postępowania karnego, kodeks postępowania w sprawach o wykroczeniach, o Trybunale Konstytucyjnym, prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi i o Sądzie Najwyższym.

Ważnym elementem wzmacniającym pozycję rzecznika jest także, przedłożona w toku prac senackich, propozycja zaliczania okresu pracy na stanowisku rzecznika do stażu pracy, od którego zależą wszystkie uprawnienia pracownicze uzależnione od czasu pracy, w tym także uprawnienia szczególne, wynikające z zatrudniania w określonym zawodzie, branży, zakładzie pracy. A ponieważ rzecznik może być wybierany spośród osób reprezentujących szeroki zakres zawodów, dobrze by było także tę kwestię przy okazji tej nowelizacji rozstrzygnąć pozytywnie.

Taki jest mniej więcej sens przedłożenia, nad którym, przypomnę, debatujemy powtórnie.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Bardzo dziękuję panu przewodniczącemu za wprowadzenie i przypomnienie głównych zasad i głównych, że tak powiem, tez dotyczących zwiększenia uprawnień, w tym również uprawnień procesowych, rzecznika praw dziecka.

Proszę teraz panią mecenas z Biura Legislacyjnego o krótkie omówienie istoty przygotowanych poprawek. Bardzo proszę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner:

Dokładnie tak jak powiedział pan senator Augustyn, te poprawki zmierzają do realizacji uchwały podjętej wcześniej przez Senat. Projekt powinien zostać jednak uzupełniony, ponieważ należałoby chociażby, zgodnie z pkt 1 w propozycji poprawek oznaczonej rzymską jedynką, uzupełnić uregulowania o taki oto zapis: rzecznik praw dziecka może żądać wszczęcia przez uprawnionego oskarżyciela postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa ścigane z urzędu. To było w poprawce Senatu, ta poprawka została odrzucona. Tutaj chodzi o sprostowanie błędu, który jest błędem prawnokarnym, dotyczącym prawa karnego, proceduralnego. Postępowanie w sprawach prywatnoskargowych nie będzie już objęte tą redakcją, która jest zawarta w ustawie przyjętej wcześniej, już opublikowanej. To mogą być tylko przestępstwa ścigane z urzędu, tak jest w ustawie o Rzeczniku Praw Obywatelskich, i to należy po prostu potraktować jako sprostowanie błędu, który z jakichś powodów został przeoczony w Sejmie.

W pkcie 2 zmieniamy kodeks postępowania cywilnego. Chcę od razu powiedzieć, że wszystkie kodeksy, które zmieniamy, zmieniamy w minimalnym zakresie, szanując uregulowania rangi kodeksowej, zmieniamy je tylko i wyłącznie w ten sposób, że dopisujemy rzecznika praw dziecka i jego uprawnienia, w tym wąskim zakresie, który już omówił pan senator Augustyn. Zmiana w pkcie 2 do art. 398¹ §2 jest istotna, ponieważ podczas redakcji projektu zgubił się §2 i można by wnosić, że ten artykuł po prostu ma tylko jeden paragraf. Jednak tak nie jest. Chodzi więc o to, żeby to były dwa paragrafy, żeby to uzupełnić o ten drugi.

Pkt 3 dotyczy ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, chodzi o udział rzecznika w zakresie jemu właściwym w postępowaniu przed Trybunałem. Należy jednak wprowadzić zmianę również do art. 52 ust. 1, ponieważ to, co jest w projekcie, jest niewystarczające.

Następna zmiana, w pkt 4, dotyczy art. 6. Chodzi o postępowanie przed sądami administracyjnymi.

W pktach 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 są uregulowania, które po prostu dopisują rzecznika praw dziecka wszędzie tam, gdzie jest mowa o uprawnieniach do wniesienia skargi, skargi kasacyjnej, o terminach, o wszystkich kwestiach istotnych dla możliwości funkcjonowania tych środków.

Pkt 11 dotyczy ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Ponieważ rzecznik praw dziecka w dokonanej nowelizacji uzyskał już inną pozycję prawną, należy uwzględnić w tym momencie również to, że trzeba go zwolnić z obowiązku uiszczania kosztów sądowych. Tak było wcześniej, ale rzecznik miał wtedy słabszą pozycję i dlatego w postępowaniu nie uczestniczył na takich prawach jak obecnie. W tej chwili należy uzupełnić stan prawny przez dopisanie do ustawy o kosztach sądowych również rzecznika praw dziecka.

Poprawka dwunasta to po prostu przepis dostosowujący, taki przepis przejściowy, żeby było jasne, że chodzi o kadencję bieżącą.

Propozycja poprawek oznaczonych rzymską dwójką zawiera kilka, dokładnie pięć poprawek, które wychodzą naprzeciw opinii zgłoszonej przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Podnosiło one kwestię, że należy doprecyzować w sposób wyraźny to, iż uprawnienia rzecznika praw dziecka muszą różnić się od uprawnień przysługujących rzecznikowi praw obywatelskich pod względem pozycji obu tych urzędów. I takie doprecyzowanie również powstało.

Pierwsza poprawka dotyczy udziału w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym rzecznika praw dziecka, a dokładnie tego, żeby nie było wątpliwości, że chodzi o udział rzecznika praw dziecka nie w każdym postępowaniu, tylko w takim, które jest wszczęte na wniosek rzecznika praw obywatelskich lub w sprawie skargi konstytucyjnej.

Następna poprawka to zmiana dotycząca kodeksu postępowania cywilnego. Chodzi o skargę kasacyjną, o to, żeby podkreślić tę właściwość rzecznika, czyli że jest to naruszenie praw dziecka i ochrona interesu publicznego. Jeśli ten warunek zostanie spełniony, to wówczas będzie to podstawa skargi kasacyjnej rzecznika praw dziecka.

Konsekwentnie w tym duchu są wszystkie poprawki, jeżeli chodzi o kodeks postępowania karnego. Kasacja od prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie może mieć miejsce, jeżeli przez wydanie orzeczenia doszło do naruszenia praw dziecka i wymaga tego ochrona interesu publicznego.

Następna poprawka dotyczy kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia i podstaw do kasacji oraz postępowania przed sądami administracyjnymi. Rzecznik może wziąć udział w postępowaniu – istotą poprawki jest dodanie §2 w art. 8 – jeżeli według jego oceny wymaga tego ochrona praw dziecka i interesu publicznego.

I to jest wszystko. Te poprawki są ze sobą spójne, konsekwentnie realizują cele, o których mówił pan senator Augustyn. Dziękuję bardzo

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że one są spójne – zresztą to widać, ale pytam o potwierdzenie, żeby już nie było wątpliwości – czyli te z zestawu pierwszego i te z zestawu drugiego się uzupełniają, że tak powiem, są kompatybilne i tutaj nie ma żadnej rozłączności ani alternatywy, broń Boże.

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner*: Tak.)

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z zaproszonych gości chciałby zabrać głos? Nie.

Rozumiem, że sprawa jest już na tyle jasna...

A z państwa senatorów?

Pan marszałek Romaszewski, bardzo proszę.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Moje pytanie dotyczy jednej sprawy, że tak powiem, strony organizacyjnej. Bo uprawnienia rzecznika zwiększają się znacznie i teraz powstaje podstawowe pytanie, mianowicie o ludzi i o budżet. Jak to wygląda? Bo możemy sobie napisać wszystko, tylko czy rzecznik jest w stanie to wykonać. Papier jest cierpliwy, ale czy są pieniądze i czy są ludzie? Bo to wymaga znacznego zwiększenia udziału prawników. Kasacje to nie jest prosta sprawa. Tu jest podstawowy problem: realność tej ustawy, realność jej wykonywania przez rzecznika.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Panie Rzeczniku, czy byłby pan łaskaw odpowiedzieć na to pytanie? Bo powiem szczerze, że zanim pan marszałek zadał to pytanie, ja w podobnej kwestii konsultowałem się z panem przewodniczącym Piotrowiczem. Wiem, jaki jest problem z kasacjami, jeśli chodzi na przykład o specjalne biuro prawne itd. Czy pan, że tak powiem, organizacyjnie i logistycznie jest przygotowany do tych zmian?

Bardzo proszę.

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak:

Przed wszystkim te zmiany są potrzebne. My to analizowaliśmy na różne sposoby i one są konieczne.

Chciałbym podziękować za to, że budżet rzecznika wzrósł w tym roku, wzrósł o 25%, to jest znaczący wzrost. W tym budżecie przewidzieliśmy już dodatkowe działania związane z nowymi uprawnieniami. Zdobyłem rozeznanie... Faktycznie najtrudniejsze są kasacja, skarga kasacyjna, one mają swoją specyfikę. I tego nie robi każdy, to musi być naprawdę bardzo dobrze przygotowany do tego prawnik. Ale zdobyłem rozeznanie jak, to wygląda w przypadku rzecznika praw obywatelskich. To nie są częste działania, jeśli chodzi o wnoszenie kasacji. I będziemy robić wszystko, żeby sprostać tym wymaganiom, które na nas się nakłada w tym momencie. Ja w chwili obecnej jestem w trakcie reorganizacji urzędu. Pan marszałek nadał nam nowy statut. Zamiast dwóch zespołów merytorycznych powołałem pięć zespołów, bardziej profesjonalnie przygotowani są poszczególni ludzie,

którzy podejmują działania. Będziemy szli dalej w tym kierunku, żeby jak najbardziej profesjonalnie, dla dobra dzieci, ten urząd budować.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Rulewski zgłosił się, aby zabrać głos. Proszę bardzo.

Senator Jan Rulewski:

Chciałbym zapytać, czy dostateczna jest ochrona pracownika, który zostaje rzecznikiem. Bo w takim brzmieniu przepisu chodzi o staż pracy, który ma coraz bardziej marginalną rolę, a w ubezpieczeniach to już żadnej teraz by nie miał roli, przynajmniej, jeśli chodzi o pana, ze względu na wiek. Innymi słowy, czy nie powinien pana obowiązywać zapis, jaki dotyczy posłów i senatorów, a sądzę, że i innych osób publicznych?

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Bardzo proszę o odpowiedź. To pytanie do pana rzecznika.

**Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak:**

Ten zapis też był analizowany. To jest zapis, który zabezpiecza... Ja nie jestem prawnikiem, więc też ciężko mi jest wchodzić głęboko w to zagadnienie. Ale do tej pory nie było żadnego zapisu i wiem, że moi poprzednicy mieli z tym problemy. Ten zapis bardziej zabezpiecza interesy pracownika.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Z tego wynika, że rzecznik po prostu o sobie nie myśli.

(Senator Zbigniew Romaszewski: Bo nie jest dzieckiem.)

No właśnie, nie jest dzieckiem, jak słusznie zauważył pan marszałek Romaszewski. Podobno... Ja tego nie sprawdzałem, ale pan przewodniczący Augustyn mówi, że podobne rozwiązanie przyjęte jest w przypadku rzecznika praw obywatelskich, też nie ma on zabezpieczenia. A skoro tak jest, to być może będzie potrzebna nowelizacja ustawy.

Senator Jan Rulewski:

Mam konkretne pytanie: czy rzecznik może wrócić po zakończeniu pełnienia funkcji na poprzednie stanowisko? Czy z różnych powodów przerwane...

(Przewodniczący Piotr Zientarski: No właśnie.)

(Głos z sali: Nie może.)

Nie, no nie. Skoro tu jest szczególny przepis, to on tylko rozstrzyga problem stażu.

Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak:

Ale w tej znowelizowanej ustawie z zeszłego roku jest zapisane, że wraca na wcześniej zajmowane stanowisko i przez okres chyba dwóch lat jest objęty ochroną. Jeśli nie, to marszałek Sejmu musi się wypowiedzieć.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Pan senator Kogut, tak? Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Stanisław Kogut:

Po pierwsze, ja protestuję przeciwko wypowiedzi pana przewodniczącego, bo skoro mama pana rzecznika żyje, to on zawsze będzie dzieckiem. W związku z tym prostuję to, bo wiem, że mama żyje.

A po drugie, Państwo Drodzy, przeszliśmy nad pytaniem pana marszałka Romaszewskiego tak jakby z lekkim uśmieszkiem, ale ja uważam, że to było bardzo sensowne pytanie. Drodzy Państwo, ja jestem za rozszerzeniem uprawnień rzecznika, ale muszą być na to środki, bo w końcu będzie tak, że to będzie martwy przepis.

A jakie są efekty działania pana rzecznika? Podam przykład, trochę humorystyczny, z własnego doświadczenia, jak pan rzecznik był na spotkaniu w pewnej miejscowości. Mój wnuk przychodzi ze szkoły i mówi: dziadku, proszę, takie są moje prawa. Ja mówię: a co, rzecznik ci zapomniał powiedzieć, jakie masz obowiązki? Tak że jest efekt działań.

(Przewodniczący Piotr Zientarski: To rzecznik praw ucznia...)

Nie, rzecznik praw dziecka, dziecka.

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Ale rzecznik praw ucznia działa, że tak powiem, troszeczkę nieformalnie.)

Nie, nie. Ja mówię o rzeczniku praw dziecka, nie ucznia.

I zdecydowanie popieram stanowisko pana marszałka Romaszewskiego, bo musimy się zastanowić nad tym w kontekście projektu budżetu. Przecież będziemy głosować nad budżetem. Pan rzecznik mówi, że ma wystarczającą ilość kasy, ale to mnie nie dziwi, bo faktycznie reprezentuje on ten rząd, tę koalicję. A my musimy patrzeć, żeby przepis nie był martwym przepisem. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Ale przecież, Panie Senatorze... Odpowiem tak. Pan tutaj podał w wątpliwość, że ten problem poruszony przez pana marszałka został potraktowany poważnie. Było przeciwnie. Ja od razu potwierdziłem, że nam również to pytanie się nasunęło podczas rozmowy, a pan marszałek wyprzedził nas swoim pytaniem, dostrzegając poważną problematykę prawną, jeśli chodzi o kasację. Problem został już w moim przekonaniu rozwiązany, bo pan rzecznik przewidział zmiany, uzyskał budżet zwiększony o 25% i w tym budżecie chce się zmieścić, a on organizacyjnie za to odpowiada. Jaka to jest kwota, jeśli mógłby pan przypomnieć, bo nie pamiętamy?

(Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak: Zwiększenia?)

Tak.

(*Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak*: Kwota zwiększenia to około 1,5 miliona zł.)

To nie jest taka mała kwota.

(*Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak*: Mam nadzieję, że nie zostanie zmniejszona.)

Myślę, że spokojnie można sobie poradzić. Oczywiście, tutaj nie ma natłoku, ale jest kwestia nie tyle liczby wnoszonych kasacji, ile, że tak powiem, stworzenia takiego sita, które będzie pozwalać na uzasadnienie składania kasacji, przygotowywanie ich. To jest istota rzeczy, czyli taki, można powiedzieć, przedsąd nieformalny, to, co robią adwokaci. Zresztą przecież jest przymus adwokacki, jak wiemy. Tutaj wymóg profesjonalizmu jest największy. Ale pan rzecznik ma pełną świadomość tego zagadnienia, w związku z tym nie martwmy się na zapas. Dziękuję.

Rozumiem, że pytania zostały wyczerpane...

Pan senator Gogacz.

Senator Stanisław Gogacz:

Ja właśnie chciałbym zapytać, czy my możemy tak przejść do porządku dziennego nad opiniami, nad ocenami, jakie otrzymujemy od instytucji przygotowanych w sposób zawodowy do tego, aby się wypowiadać co do kwestii ujętych w naszej nowelizacji. Mianowicie mam tu na myśli dokument otrzymany z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, z 14 kwietnia 2009 r., w którym w podsumowaniu, jeśli chodzi o prawo do wnoszenia kasacji przez rzecznika praw dziecka określone w tej nowelizacji, czytamy, że helsińska fundacja jest przeciwna temu, ażeby wyposażać rzecznika praw dziecka w możliwość samodzielnego składania kasacji w sytuacji, kiedy można się zwracać o wniesienie skargi kasacyjnej do rzecznika praw obywatelskich itd., itd.. Nie chcę ze względu na rygory czasowe przytaczać argumentacji, którą każdy z nas otrzymał, ale ciekaw jestem tego, czy w sytuacji, kiedy tak profesjonalnie przygotowane instytucje, które mają tradycję i duże doświadczenie w działaniach na rzecz praw człowieka... I skoro takie instytucje wydają negatywną ocenę, to co sprawia, że rzecznik praw dziecka jednak nadal jest zdeterminowany, ażeby zwracać się do nas o otrzymanie tego prawa. Mam tu na myśli prawo do kasacji.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Panie Senatorze, odpowiem panu. Byłem świadkiem i uczestnikiem dyskusji dotyczącej tej problematyki w Krajowej Radzie Sądownictwa i tam też się nad tym zastanawiano. Rzecznik praw obywatelskich ma takie prawo. Ale idea tej nowelizacji jest taka, że ma ona zmierzać w kierunku urzeczywistnienia, że tak powiem, tego działania w zakresie bardzo specjalistycznej materii, ukierunkowanej tylko na dobro dziecka, i nią ma być zainteresowany rzecznik. Tak więc będzie to jednak bardzo ograniczony przedmiotowo zakres problematyki i myślę, że rzecznik czy jego służby w tym się wyspecjalizują. Uważam, że zarówno będzie to dla dobra dzieci, jak również odciążą chyba w tym zakresie inne instytucje, takie jak rzecznik praw obywatelskich. Nie bardzo mnie ta argumentacja...

(*Senator Stanisław Gogacz*: Jedno zdanie.)

Tak, bardzo proszę.

Senator Stanisław Gogacz:

Panie Przewodniczący, mi chodziło nie o to, żeby pan to interpretował, oczywiście z wszelkim szacunkiem dla pana wystąpienia, tylko o pewien fakt. Mianowicie, Helsińska Fundacja Praw Człowieka tak to ocenia. I w tym momencie ja też potrafię podać taką szeroką interpretację. Jednak inną ocenę formułuje Helsińska Fundacja Praw Człowieka, a my nad tą oceną przechodzimy do porządku dziennego. Przypuszczam, że helsińska fundacja zna te argumenty, o których pan wspomniał.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Podejrzewam, że tak. To jest ocena. Ja myślę, że to jest tylko ocena. Głos zabierze jeszcze pan przewodniczący i kończymy dyskusję.

Senator Mieczysław Augustyn:

Proszę państwa, tak jak powiedział pan przewodniczący, kiedy relacjonował obrady Krajowej Rady Sądownictwa, tego rodzaju wątpliwości były zgłaszane. Powtórzę za panią mecenas, która mówiła o drugim zestawie poprawek, że te poprawki wychodzą naprzeciw zastrzeżeniom. Myślę, że gdyby Helsińska Fundacja Praw Człowieka знаła dalszy ciąg prac nad tą ustawą, to podobnie jak Krajowa Rada Sądownictwa, byłaby skłonna poprzeć to rozwiązanie legislacyjne.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Jeszcze pan marszałek Romaszewski.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Proszę państwa, mi się wydaje, że... Ja, że tak powiem, byłem przy narodzinach urzędu rzecznika praw dziecka i to był bardzo trudny poród. To jest właściwie „lex Łopatkowa”, bo to była idea pani profesor Łopatkowej, która bardzo o to walczyła. Ten projekt ustawy stawał chyba trzykrotnie na posiedzeniach komisji i trzykrotnie ten projekt upadał właśnie ze względu na argument dotyczący rzecznika praw obywatelskich: a może powołać zastępcę rzecznika praw obywatelskich, nie mnożyć bytów itd., itd. Taka była wtedy dyskusja. Rzecznik praw dziecka pojawił się właściwie w konstytucji z 1997 r., w dosyć dziwnym, w gruncie rzeczy, rozdziale, na skutek poprawki wniesionej przez prezydenta Kwaśniewskiego. No i dopiero wtedy zaczęła się budować ta ustawa, przy dosyć niechętnym stosunku parlamentu. Stąd urząd rzecznika był nieliczny, stąd rzecznik miał ograniczone uprawnienia itd., itd. Taka jest cała historia tego wydarzenia. Tak więc myślę, że... Ale może jeszcze jedno powiem. Otóż wtedy, gdy pani Łopatkowa to argumentowała, urząd rzecznika miał być instytucją nie o charakterze prawnym, tylko raczej instytucją o charakterze interwencyjno-wychowawczym, tak to było zawsze przedstawiane. No więc ta koncepcja rzecznika, która jest w tej ustawie, trochę odbiega od tych początków, od tego, co pani Łopatkowa przedstawiała, między innymi prezydentowi Kwaśniewskiemu. No, taka jest prawda. Stąd za-

strzeżenia komitetu helsińskiego czy krajowej rady dotyczą w zasadzie ciągle tej samej dyskusji. No ale skoro zaczęliśmy...

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Rozumiem...)

Ja nie byłem, przyznaję szczerze, entuzjastą wprowadzania tej instytucji...

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Ale już kończymy dyskusję, bo już następna komisja... Musimy niestety przystąpić do głosowania.

Szanowni Państwo, jest propozycja Biura Legislacyjnego, a także nasza, ażeby nad poprawkami zawartymi zarówno w zestawie pierwszym, jak i drugim – bo one łączą się ze sobą i stanowią właściwie integralną całość, często uzupełniając się wzajemnie – głosować łącznie. Czy jest sprzeciw? Nie ma, czyli rozumiem, że przyjęliśmy taką procedurę...

(Senator Mieczysław Augustyn: Ja przejmuję te poprawki.)

Pan senator Augustyn przejmuje te poprawki. Czyli proponuję, żebyśmy głosowali.

Kto jest za przyjęciem tych poprawek? (11)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (3)

Poprawki zostały przyjęte.

I pozostała jeszcze kwestia sprawozdawcy.

(Senator Mieczysław Augustyn: Ja mogę być sprawozdawcą.)

Pan senator Augustyn zgodził się być sprawozdawcą.

Czy są jakieś inne propozycje? Nie ma. Rozumiem, że wyrażamy zgodę...

(Głos z sali: Jeszcze głosowanie nad całością.)

Aha, przepraszam bardzo, jeszcze przegłosujemy całość ustawy z przyjętymi poprawkami.

Kto jest za przyjęciem projektu ustawy w całości? (11)

Kto jest przeciwny? (1)

Kto się wstrzymał od głosu? (2)

Dziękuję.

Projekt ustawy został przyjęty. Sprawozdawca został wyznaczony.

Zamykam wspólne posiedzenie połączonych komisji.

Dziękuję bardzo za przybycie gościom.

(Koniec posiedzenia o godzinie 14 minut 35)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 7 egz.

ISSN 1643-2851